

**Zadání seminárních prací z ústavního práva (analýza
problému, právní argumentace) – semináře V. Šimíčka, letní
semestr 2008**

1. Parlament přijme ústavní zákon, kterým se do čl. 12 Ústavy doplní následující odstavec: „Rozhodnutí o neudělení státního občanství nepodléhá soudnímu přezkumu.“ Má ústavní soud pravomoc takovýto ústavní zákon zrušit?
2. Může být snímek pořízený ze soukromého radaru použit v přestupkovém řízení?
3. Prezident republiky odmítl jmenovat předsedou vlády osobu, navrženou mu předsedou Poslanecké sněmovny podle čl. 68 odst. 4 Ústavy. Rozeber tuto situaci, jaká jsou možná řešení, lze si představit možnost soudní ochrany, pokud ano, v jakém typu řízení atp.
4. Lze rozhodnutím civilního soudu, kterým se omezuje způsobilost k právním úkonům, výslovně omezit i aktivní a pasivní volební právo?
5. Vylož čl. 27 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Lze právo na stávku realizovat i mimo rámec kolektivního vyjednávání?
6. Podle připravovaného návrhu zákona (tisk č. 425, 2008, V. volební období), kterým se mění zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců, se předpokládá vedení kárného řízení před kárným soudem, složeným ze šesti členů, z nichž tři nejsou profesní soudci. Zamysli se nad otázkou, zda takto složený senát obstojí v konfrontaci s čl. 36 Listiny základních práv a svobod.
7. Podrob kritickému hodnocení rozsudky Nejvyššího správního soudu 8 As 51/2007 a 2 As 17/2008. Zejména se zamysli nad tím, zda jsou obsahově slučitelné či nikoliv, jaká vidíte jejich slabá místa, které právní názory v nich obsažené jsou chybné atp.
8. Jsou poplatky ve zdravotnictví protiústavní? Hledej argumenty pro i proti.
9. Zkus zformulovat obecné předpoklady, za kterých by mohl Ústavní soud zrušit některou daň. Můžete postupovat i tak, že si vyberete libovolnou daň a pokusíte se odůvodnit, v čem spatřujete její protiústavnost.
10. Analyzuj ústavnost uzavírací klausule 5% v případě komunálních voleb. Doporučuji v této souvislosti seznámit se s aktuálním rozhodnutím Spolkového ústavního soudu - http://www.bundesverfassungsgericht.de/entscheidungen/ks20080213_2bvk000107.html.
11. Učitel na základní škole nechá žáka jednu hodinu „po škole“, za účelem napsání domácího úkolu. Zkus tento případ pojmut jako ústavněprávní problém.
12. Zaujmi názor na ústavní konformitu ustanovení § 124 a § 124b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.
13. Je protiústavní diskriminací, pokud Dopravní podnik města Chrudim, kde je jediným akcionářem toto město, stanoví zvýhodněný tarif jízdného pro důchodce s trvalým pobytem na území města?
14. Analyzuj zákonný termín „opatření obecné povahy“ (zejména § 171 a násl. správního řádu č. 500/2004 Sb.) z hlediska pramenů práva. Na tomto základě se vyjádři k otázce, zda za OOP lze považovat rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii.
15. Zaujmi názor k následujícímu právnímu názoru (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 7. 2007, čj. 9 Ca 106/2007-35): „Zákaz diskriminace (§ 4 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti) jako zásadu rovného zacházení porušuje zaměstnavatel podnikající v oblasti obchodního zastoupení (kdy k výkonu uvedené činnosti je nezbytné a běžné používat automobil), jestliže přijetí do zaměstnání podmiňuje požadavkem vlastnictví osobního automobilu. Zaměstnavatel je tím, kdo výkon práce prostřednictvím svých

zaměstnanců materiálně zajišťuje a zajišťovat vlastními prostředky má. Pokuta uložená zaměstnavateli za diskriminaci z důvodu majetku při uplatňování práva na zaměstnání je zcela po právu.“

16. Může být soudce vedoucím katedry či proděkanem?
17. Vyjádři se k názoru, podle něhož z ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích plyne, že „pozastavená“ strana v této době nesmí vybírat členské příspěvky či přijímat dary. Dále s tvrzením, že po uplynutí lhůty jednoho roku již tato strana nesmí odstranit stav ve smyslu odst. 3 cit. ustanovení.
18. Kriticky vyhodnoť nálezy Ústavního soudu v kauze I. Brožové. Zamysli se nad jejich silnějšími a slabšími argumentačními částmi.
19. Zaujmi názor k návrhu skupiny poslanců S. Grospiče a dalších na změnu Ústavy ČR (únor 2007), spočívající v následujících bodech:
 - v čl. 25 se doplňuje nové písm. e), které zní: „rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o ztrátě mandátu
 - čl. 87 odst. 1 písm. f) se nahrazuje novým textem: „o opravném prostředku proti rozhodnutí ve věci ztráty mandátu poslance nebo senátora a v pochybnostech o ztrátě volitelnosti a neslučitelnosti výkonu funkcí poslance nebo senátora podle čl. 25“.
20. Podléhá odvolání nejvyššího státního zástupce soudnímu přezkumu?
21. Analyzuj problém „přílepků“ zákonů, zejména s ohledem na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 77/06 a sp. zn. Pl. ÚS 24/2007.
22. Analyzuj povinnost majitele domu uklízet chodníky od sněhu z hlediska ústavního práva (např. čl. 9 LZPS).
23. Je obec oprávněna v jí provozovaných zařízeních (např. lyžařské vleky, divadla, kina apod.) zvýhodňovat vlastní občany obce např. finanční slevou na vstupném?
24. Zamysli se nad ústavností problému náboženských symbolů ve veřejně přístupných budovách (kříže ve školách, betlémy v budovách soudů apod.).
25. Zamysli se nad problémem ústavnosti případného zákonného zákazu nošení burky (příp. i šátku) při jednání v úředním styku.
26. Je organizátor shromáždění na soukromém pozemku povinen konání tohoto shromáždění předem oznámit?
27. Rozeber problém mnohoženství z hlediska ústavního práva – jak by se řešily problémy např. v oblasti důchodové či daňové, podle jakých ústavních principů?
28. Zaujmi stanovisko ke vztahu mezi ustanoveními § 16, § 17 a druhou větou § 103 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Považujete tuto úpravu za ústavně konformní? Jak by bylo možno řešit např. situaci, kdy zastupitelstvo bude složeno výhradně z cizinců, nicméně starosta musí být státním občanem ČR? Pokud se vymyslet další teoreticky možné situace a na tomto základě vyjádří vlastní právní názor.
29. Rozeber stávající úpravu řešení kompetenčních konfliktů zejména s ohledem na vztah mezi Ústavním soudem a Nejvyšším správním soudem.
30. Je Ústavní soud povinen předkládat tzv. předběžnou otázku Evropskému soudnímu dvoru i v případě řízení o kontrole norem?
31. Zamysli se nad otázkou závaznosti nálezů Ústavního soudu ve věci ústavních stížností, a to ve vztahu k obdobným (skutkově i právně) věcem. Lze v tomto případě hovořit o precedenční povaze a důsledcích judikatury Ústavního soudu?

32. Posuď ústavnost § 104 odst. 3 soudního řádu správního, podle něhož některá usnesení odmítající návrh pro nepřijatelnost nemusí být odůvodněna.
33. Zamysli se nad ústavní konformitou postupu Policie ČR, která v Brně (a v některých dalších městech) postupovala v rámci preventivních opatření vůči fotbalovým fanouškům hostujícího mužstva tak, že po jejich příjezdu na vlakové nádraží je naloží do připravených autobusů, odveze je do restaurace mimo Brno, odkud je přiveze přímo na fotbalový stadión a po skončení utkání na nádraží.
34. Zamysli se nad ústavností zvažovaných kvót na kandidátních listinách ve všech typech voleb s poměrným zastoupením v ČR, což by - zjednodušeně - znamenalo, že každá kandidátní listina musí být ex lege paritně sestavena z mužů i žen.
35. Existuje v našem právním řádu právo na udělení státního občanství?
36. Zargumentuj ústavněprávně povinnost zdravotnických zařízení poskytnout zdravotnickou dokumentaci pacientům, potažmo jejich rodinným příslušníkům.
37. Analyzuj ústavní konformitu postupu prezidenta republiky ve věci odmítnutí podpisu zákona č. 292/2004 Sb., o zásluhách Eduarda Beneše.
38. Zamysli se nad ústavností § 32 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění z hlediska vztahu mezi mužem a ženou. Podrob v této souvislosti kritickému hodnocení nález Ústavního soudu Pl. ÚS 53/04.
39. Konfrontuj ustanovení § 49 odst. 11 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní s čl. 96 odst. 2 Ústavy ČR. Jinak řečeno: splňuje postup vyhlášení rozsudku dle citovaného ustanovení vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce soudu požadavek veřejnosti vyhlášení rozsudku? Pokus se o ústavně konformní interpretaci tohoto problému.
40. Zamysli se nad ústavností povinnosti cizinců požádat o zápis do seznamu voličů do Evropského parlamentu ve smyslu ustanovení § 29 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu – prakticky viz např. kauza Dolly Buster.
41. Mohl Ústavní soud v rámci řízení dle čl. 87 odst. 1 písm. m) Ústavy ČR hodnotit férovost kampaně, která referendu předcházela? Jinak řečeno: mohl Ústavní soud postup při provádění referenda prohlásit za neústavní a nezákonný z důvodu porušení pravidel „volební kampaně“?
42. Zamysli se a náležitě se argumentačně vypořádej s otázkou, zda člen vlády musí splňovat podmínku státního občanství ČR či nikoliv.
43. Analyzuj ústavnost § 11 odst. 2 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích v platném znění, podle něhož se od poplatku osvobozují Česká republika a státní fondy.
44. Podrob analýze otázku, zda prezident republiky je oprávněn odvolat z funkce předsedu a místopředsedu Ústavního soudu.
45. Firma Konstituce, s.r.o. podala podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím žádost o informaci o subjektech, jimž bylo vydáno povolení nezajišťovat celní dluh. GŘC však vyzvalo žadatele, aby dle § 17 odst. 3 nejprve zaplatil zálohu ve výši 70.000 Kč, nutnou ke zjištění, zda se nejedná u dotčených subjektů o obchodní tajemství s tím, že teprve po ověření této skutečnosti může GŘC rozhodnout o tom, zda požadovanou informaci poskytne či nikoliv. Vyjádři se k tomuto postupu GŘC, zvaž možné varianty procesního postupu firmy Konstituce.
46. Zamysli se nad stávajícím rozsahem kompetencí prezidenta republiky a pokus se vyjádřit k možností jejich zúžení či naopak rozšíření.
47. Zaujmi názor k otázce, zda počítání běhu lhůty ve smyslu nálezu Ústavního soudu č. 30/1998 Sb. (sp. zn. Pl. ÚS 33/97) ve vztahu k čl. 50 odst. 1 Ústavy ČR lze použít rovněž ke lhůtě obsažené v čl. 46 odst. 1 Ústavy ČR.

48. Rozeber podstatu „práva na odpor“ (čl. 23 Listiny základních práv a svobod), a to pokud možno na konkrétních příkladech (stávka v České televizi, demonstrace proti MMF atd.).
49. Analyzuj situaci, jak má postupovat Senát PČR v případě, kdy Poslanecká sněmovna schválí nový zákon o dani z příjmů a o změně a doplnění některých dalších zákonů, přičemž tímto zákonem je novelizováno i jedno ustanovení zákona o státním rozpočtu na rok 2006.
50. Na pozadí judikatury Ústavního soudu analyzuj ústavnost novely zákona o politických stranách, provedené zákonem č. 170/2001 Sb., v oblasti přímého státního financování politických stran.
51. Analyzuj právní význam zpovědního tajemství, zejména z hlediska čl. 10 a čl. 16 Listiny základních práv a svobod.
52. V nálezu sp. zn. II. ÚS 505/2000 Ústavní soud uvedl právní názor, že informace o volaných číslech, datu a čase hovoru, době jeho trvání atp. jsou „nedílnou součástí komunikace uskutečněné prostřednictvím telefonu“ a podléhají ústavní ochraně, jejíž průlom musí být dán zákonem. Na pozadí tohoto nálezu ústavně konformně vylož ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) a c) a odst. 2 písm. d) a § 9 zákona č. 154/1994 Sb., o BIS. Zaměř se tedy na otázku, jak má BIS postupovat při pořizování evidence telekomunikačního provozu bez odposlechu jeho obsahu, a to obecně i na výhradně vlastních linkách.
53. Podrobně rozeber otázku, zda Senát má právo ve smyslu čl. 47 Ústavy vracet Poslanecké sněmovně i návrhy ústavních zákonů s pozměňovacími návrhy.
54. Z kterých ustanovení ústavního pořádku a proč (v jakém smyslu) lze dovodit princip ochrany práv menšin?
55. Analyzuj pojmy „zásady poměrného zastoupení“ a „zásady většinového systému“ dle čl. 18 odst. 1 a 2 Ústavy.
56. Vláda předloží Poslanecké sněmovně návrh ústavního zákona, kterým se prodlouží volební období stávající Poslanecké sněmovny tak, že skončí až 15. 11. 2012, a to např. z důvodu nutnosti dokončení reformy veřejných financí. Analyzuj tuto situaci.
57. Najdi argumenty pro i proti tvrzení, že odstoupením předsedy vlády automaticky odstoupí celá vláda.
58. Předseda vlády navrhne prezidentovi republiky jmenování nového ministra XY, o němž je známo, že je podezřelý v řadě korupčních afér. Je prezident povinen tento návrh akceptovat nebo jej může odmítnout? Pečlivě vyargumentuj odpověď na položenou otázku.
59. Rozeber možnost změny Ústavy (čl. 54 odst. 2 a čl. 58) tak, aby prezidenta v budoucnu volil zvláštní orgán, tvořený z členů Parlamentu a z členů krajských zastupitelstev, případně zvláštní orgán jinak koncipovaný (dle vlastního výběru). Zvaž výhody a nevýhody takovéto změny, její praktické dopady, optimální model.
60. Analyzuj možnost zavedení přímé volby starosty a krajského hejtmana (jaké změny by bylo nezbytné učinit, jakou formou, jaké pozitivní a negativní dopady by tato změna mohla vyvolat apod.).
61. Ústavní soud v nálezu č. 285/2001 Sb. vyslovil a podrobně odůvodnil právní názor, podle něhož ke jmenování guvernéra a viceguvernéra ČNB není nutná kontrasignace. Na základě tohoto nálezu se pokus s ním polemizovat, tzn. zformuluj opačnou argumentaci, podle níž by kontrasignace v těchto případech nutná byla.
62. Kriticky porovnej a analyzuj nálezy Ústavního soudu ve věci odnětí 14. platu soudcům.
63. Zamysli se nad tím, zda - po novele Ústavy účinné k 1. 6. 2002 – může Ústavní soud zrušit zákon pouze pro jeho rozpor s mezinárodní smlouvou či nikoliv.

64. Může starosta v obci obecním rozhlasem blahopřát oslavencům bez jejich předchozího souhlasu? Může na úřední desce obce zveřejnit seznam neplatičů nájemného? Posuď tuto situaci s ohledem na zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.
65. Kriticky analyzuj právní postavení Rady České televize a Rady pro rozhlasové a televizní vysílání.
66. Vláda předloží návrh zákona o vzdělávání, podle něhož má být na základních školách zavedeno obligatorní vyučování náboženství. Pokus se s tímto návrhem ústavně právně polemizovat.
67. Analyzuj postavení České lékařské komory: spadá do oblasti veřejného či soukromého práva? Uveď přesvědčivé argumenty pro některé z těchto řešení.
68. Veřejný ochránce zjistil, že ve výchovných ústavech mládeže jsou instalovány odposlechy a kamery na pokojích a ve společných místnostech, a to za účelem předcházení útěkům a prevence kriminality ubytovaných osob. Zamysli se nad ústavní konformitou těchto opatření.
69. Pokud by byl znovu podán návrh vlády ve věci kontrasignace jmenování guvernéra a víceguvernéru ČNB (kompetenční spor), kdo by rozhodoval: Ústavní soud nebo Nejvyšší správní soud? Náležitě odůvodni.
70. Zamysli se nad otázkou ústavnosti povinného členství v některých profesních komorách.

Je možnost zvolit si po konzultaci ke zpracování rovněž vlastní problém.